

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 25 (1420) 1984 m. birželio 29 d.

Melbourne

XXIX M E T A I

IŠVIEN SU VISOM PAVERGTO M TAUTOM

KELIOS REALIOS MINTYS DVIEJŲ SUKAKČIŲ PROGA

Artėja dvi sukaktys. 1954. IX. 20 New Yorke buvo įkurtas Pavergtųjų Europos valstybių seimas. 1959. VI. 21 JAV prezidentas D. Eisenhoweris pasirašė proklamaciją, kuria kasmet JAV turi būti liepos mėnesį skelbiama Pavergtųjų Tautų savaitė. Taigi šių metų vasarą turėsime progą minėti šių svarbių nutarimų 30 ir 25 metų sukaktis.

Pavergtųjų Europos Tautų seimas (Assembly of Captive European Nations) atsirado Amerikos šalioje karo su Sovietų Sąjunga laikais. Jo tikslas buvo dirbti su-
telkintėmis jėgomis, bendraujant su Vakarų demokratiniiais kraštais, kad pavergtos tautos atgautų laisvę. Šios institucijos būstinė buvo įkurta priešais Jungtinių Tautų patalpas (kitoje gatvės pusėje). Per eilę metų šis seimas gerokai suartino pavergtas tautas ir sugadino Sovietams nemažą nervų. Deja, Pavergtųjų Tautų seimas turėjo išnykti glaudžios detentės su Sovietais laikais. Šiandieną šią organizaciją ir jos seimą mažai kas teatsimena. O vis dėlto idėja buvo graži, gera, tiksli.

Tačiau Pavergtųjų Tautų savaitė išliko. Mat ji buvo, kaip minėjome, įstatyminė. Taigi buvo minima ir proklamacijomis atžymima ir detentės laikais. Dar labiau, ji persimetė į kitus kraštus - yra po šiais dienai minima Anglijoje, Australijoje.

JAV senato 1959. VII. 9 rezolucijoje sakoma, kad "Komunistinės Rusijos imperialistinė politika tiesiogine ar netiesiogine agresija pavergė valstybes - čia išskaičiuojami visi pavergtieji kraštai, jų tarpe ir Lietuva. Šių užgrobtųjų valstybių, jų tautų laisvės troškimas yra gyvybinės reikšmės JAV valstybiniam saugumui ir turi būti tvirtai palaikomas gyvas".

Zodžiai gražūs, Pavergtųjų Tautų savaitės idėja ir praktika gera, bet pavergtiesiems nuo to reikalai nepasitaisė. Nei Jungtinės Tautos per 36 gyvavimo metus, nei Vakarų valstybės nė vienos pavergtos tautos neišvadavo; atvirkščiai, sovietiniai okupantai pokario metais naujai atidavė keletą tautų. Pavergtuosius išvaduoja ne seimų nutarimai, ne rezolucijos ir ne kalbos seimuose bei kongresuose, bet realūs darbai, žygiai.

Taigi ir mes, lietuviai, nors esame maži ir silpnučiai, turime paieškoti realesnių kelių padėti mūsų tėvynei išsivaduoti iš okupaci-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

jos jungo.

Mūsuose vis dar yra optimistų, kurie tiki, kad Amerika ar kiti kraštai "išvaduos Lietuvą". Mūsų visi trys politiniai veiksniai beveik visas savo jėgas ir Lietuvos laisvinimo darbui gaunamas aukas suveda ant vakariečių antraeilių ar trečiaiečių politikų ir "politikų" aukuro, kurie beveik visada žada "kovoti dėl Lietuvos laisvės", ypač rinkimų metu.

Optimizmas, žinia, geras dalykas, bet politiniame gyvenime geriau apsimoka realizmas. Optimizmas blogas tuo, kad veda prie daugelio klaidų, apsvylimų. Negalime pasitikėti "pasaulio opinija",

kongresmanų ir kitų politikų pareiškimais, nei jų "rimtumu - teisingumu". Juk kiek daug buvo įvairių tarptautinių sutarčių: Tautų Sąjunga, Kellogo - Litvinovo protokolai, Atlanto paktas, Jungtinės Tautos ir daugybė kitų. Visi jie žadėjo pavergtiesiems laisvę, bet niekam jos nedavė.

Mes dažnai dainuojame: "Amžiais bus laisva Lietuva". Bet jeigu tik dainuosime, klausysimės beverčių politikierių pažadų ir nieko daugiau konkrečiau nedarysime, tai galėsime šimtą metų dainuoti ir nerimauti, protestuoti - vis vien Lietuva dėlto laisvės nesulauks. Ir netik, kad nesulauks, bet okupantas turės gerą progą ir toliau naikinti lietuvių tautą, jos sukurtas vertybes. Tai ką gi turime daryti? Tiek Pavergtųjų Tautų seimo, tiek Pavergtųjų savaitės idėjose yra labai gerų dalykų. Mūsų laimė, kad sovietiniai rusai yra pavergę ne vienus lietuvius, bet daugybę kitų

(Nukelta į 4 puslapį)

NAUJAS LIETUVIS VYSKUPAS

Pranciškonas kun. Paulius Baltakis yra paskirtas užsienyje gyvenančių lietuvių katalikų vyskupu

Dėl pasiektos amžiaus ribos pagal apaštališką konstituciją "Christus Dominus" atsistatydinus Vakarų Europos lietuvių vyskupui Antanui Deksnui, popiežius Jonas Paulius II lietuvių Pranciškonų provincijos vadovą Tėvą Paulių Baltakį paskyrė titulinio Egaro vyskupu, įgaliodamas jį rūpintis visų užsienyje gyvenančių lietuvių sielovada.

Naujasis užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis yra gimęs

1925 sausio 1 d. Troškūnų parapijoje, Panevėžio apskrityje. Mokėsi Anykščiuose. Karo metu vokiečių paimtas į aviacijos tarnybą, jaunas moksleivis Baltakis atsidūrė Suomijoje, Norvegijoje ir pagaliau karo pabaigoje Belgijoje. 1946 metais čia įstojo į Pranciškonų vienuoliją. Baigęs filosofijos ir teologijos studijas 1952 rugsėjo 15 d. buvo išventintas kunigu.

Emigravęs į Kanadą, jaunas pranciškonas kunigas Paulius Baltakis vikaravo Toronto Prisikėlimo parapijoje. Daug dirbo su lietuvių jaunimu. Wasagoj, netoli Toronto, įrėngė vasarvietę, kur kasmet organizuodavo jaunimo stovyklas. Sešerius metus vadovavo Brooklyno Lietuvių katalikų Centrai Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Nuo 1954 iki 1970 metų buvo vienuolijos patarėjas. 1979 metais kun. Paulius Baltakis buvo išrinktas Lietuvių pranciškonų provincijos Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje vadovu, provinciolu.

Naujam užsienio lietuvių vyskupui Pauliui Baltakiui linkime gausios Dievo palaimos, atliekant nepaprastai svarbią ir atsakingą dvasinio vadovavimo misiją išeivijos lietuvių tarpe.

LRTV

— Los Angeles lietuvių visuomenei buvo pristatyta nauja kompozitoriaus kun. Bruno Markaičio muzikos plokštelė Pilnatis. Į plokštelę įrašytas Markaičio kūrinys vokalistam ir instrumentalistų ansamblui. Kompozicija susideda iš šešių dalių, kurių žodinis turinys remiasi poeto Bernardo Brazdžio poezija, kuri pulsuoja gilia Lietuvos meile, vietomis tiesiog mesianiška mistika ir pranašo balsu šaukia tautą kurti savo ateitį kančia ir viltimi.

— Vasario 16 gimnazijoje birželio pradžioje kilęs gaisras smarkiai sunaikino senąjį gimnazijos pastatą, kuriame dabar buvo berniukų bendrabutis. Gaisro priežastis dar nėra išaiškinta. Namas buvo apdraustas. Darbas gimnazijoje vėl vyksta normaliai.

Užsienio spaudos agentūros pranešė, kad dvi vokiečių kilmės lietuvių šeimos nuo gegužės 21 d. Maskvoje vykdė bado streiką, kad pagaliau jiems leistų išvykti į Vakarų Vokietiją. Tai Valdemaro Krekerio ir Valdemaro Voelkerio šeimos nariai. Pirmoji šeima kilus iš Vaškonų kaimo prie Radviliškio, antroji iš Šiaulių. Šios abi šeimos balandžio 16 d. bandė gauti prieglobstį Vakarų Vokietijos ambasadoje Maskvoje, bet sovietų milicininkai juos sulaukė, tada abi šeimos paskelbė bado streiką, kurį pradėjo balandžio 21 d.

— Lituanistikos XI seminaras vyksta Amerikoje Ohio valstijoje rugpjūčio 5-19 dienomis. Seminaras skiriamas vidurinių mokslų baigusiam jaunimui, kuris jau laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai. Seminaro programa paskirstyta į tris pagrindines sritis: lietuvių kalba, literatūra ir istorija. Seminaras vyksta Loyola of the Lakes - amerikiečių jėzuitų rekolekcijų namuose, netoli Akrono miesto. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais. Seminaro mokestis vienam asmeniui \$ 310. Tai įskaito maistą, patalynę, mokslo priemones ir registracijos mokestį, - praneša Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras.

— Tautiniai šokiai yra lietuviškumo išraiška mūsų ir svetimtaučių tarpe. Tautiniai šokiai yra jaunimo būdas bendrauti ir pasirodyti viešai. Tai yra svarbi ir reikalinga lietuviško auklėjimo priemonė. VLIKas remia periodiškai plačiu mastu vykdomas tautinių šokių šventes ir ragina lietuvius iš viso pasaulio šiemet gausiai dalyvauti VII Tautinių Šokių šventėje birželio 30 - liepos 1 Clevelande.

— Muzikinis koncertas pagerbti garsų rusų disidentą Nobelio Taikos premijos laureatą Andrei Sacharovą jo 63 metų gimtadienio dieną buvo suruoštas New Yorke Carnegie salėje gegužės 21 d. Lietuvių Katalikų Religinės Salpos rūpesčiu koncerto programoje visas puslapis buvo skirtas Lietuvos sąžinės belaisviams ir Sacharovo nuotrauka su Lietuvos bičiuliais Vilniuje, kai jis 1975 m. gruodžio mėnesį buvo atvykęs iš Maskvos į teismą, kur buvo teismamas rusas biologijos Dr. Sergei Kovalev už Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vertimą į rusų kalbą.

— Raudonasis Kryžius Šveicarijoje gavo paklausimą iš Lietuvos, kur dabar yra Rusijos kalėjimuose įkalintas lietuvis disidentas Viktoras Petkus, nes iš jo laišku jau nebegaunama geras pusmetis. Viktoro Petkaus žmona iš Lietuvos buvo nuykusi į Permės koncentracijos lagerį, kur buvo įkalintas jos vyras, bet čekistai ją išvarė namo. Jau treči metai, kaip Amerikos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisija Viktorą Petkų nominavo Nobelio Taikos premijai.

KREMLIAUS DŪMAI

"Nėra namų be dūmų", - sako mūsų patarlė. Bet Kremliaus rūmuose šį kartą jų yra tiek daug, kad patys šeimininkai nežino, ką toliau su jais daryti.

Paskyrė menkos sveikatos senuką laikinai vaidinti Sovietų Sąjungos vadą, kada likusieji Politbiuro nariai organizuoja šiltą vietą ateičiai. Bet, yra tik viena kėdė Kremliaus šeimininkui, o kandidatų net keletas, daug jėgų ir laiko praleidžiama lenktynėm į sostą. Tuo tarpu Rusija turi likti stiprioji slaptos policijos žinioj, kad iš vis imperija nesubyrėtų prieš naują sosto užėmimą.

Taip krašto ekonomija, skaudžiausia marksistinės sistemos žaizda, yra gydoma tik su aspirinu, bet ne pozityviais krypties pakeitimais. Šios problemos galutinis išsprendimas yra kol kas paliekamas ateičiai, kada naujas vadas gal išdrįs atsikratyti neįgyvendinamų idėjų. Netruksta ir slaptų vilčių, kad Vakarai, Š. Amerika, ateityje gal vėl bus draugiškesni, kada jau nebus Reagan Baltuose Rūmuose, ir padės maistu, pinigais ir technologija išlaikyti virš vandens skęstantį savo priešą.

Nemalonu Kremliaus vadams, kada jie neturi kaip padėti pagalbos prašantiems satelitams, kaip atsitiko neseniai įvykusiame suvažiavime. Sunki ekonominė padėtis rusų globojamus verčia žiūrėti į Vakarus, nes tik iš ten gali ateiti reikalinga pagalba.

Net pati technologija yra pavojinga sovietinei sistemai. Kompiuteriai ir jų programos turi turėti surinktus faktus, kad galėtų veikti. Bet kaip Maskvos valdžia leis rinkti žinias? Sovietų Sąjungoj viskas turi būti paslaptis. Kitaip Kremlius negalėtų daugiau pūsti dūmų į akis ir meluoti. Kompiuteriai gali prispausdinti begales žinių ir minčių. Gi Rusijoje net rašoma mašinėlė laikoma pavojinga sovietinei santvarkai.

Kad neatsiliktų nuo kapitalistų, be kompiuterių negalima apsieiti. Greičiausiai Maskva laikys tik mažą skaičių tobulesnių kompiuterių po gera slapto policijos priežiūra. Bet taip niekad negalės lenktyniauti su Vakara, kur kiekvienas bankas, fabrikas ar didesnė krautuvė, ligoninė ir net mokyklos veiks su kompiuterių pagalba.

Kadangi apsiginklavimas šiais laikais yra pagrįstas technologija, ir čia rusams bus neįmanoma lenktyniauti - jie bus pavyti ir pralenkti, jei dar to nėra atsitikę.

Be vidaus sunkumų surištų su

Rašo Dr. Jonas Kunca

pačios sistemos priešingumu greitam progresui, Maskva turi kabančius svetimų kraštų okupacijos klausimus. Tautiniai jausmai niekur nemiršta. Nepasitenkinimas sunkia materialine padėtimi didėja. Visų blogių kaltininku laikomi okupantai. Kada nors ateis momentas, kad Rusija nepajėgs daugiau išlaikyti savo rankose jau per didelio grobio. Lenkija, Afganistanas ir pati Lietuva yra silpnos imperijos vietos. Vengrai ir Rytų Vokietija žiūri į Vakarus.

Daugiausia Kremliaus vadai yra

JAV PABALTIEČIŲ KONFERENCIJA

Jungtinėse Amerikos Valstybėse Pabaltiečių Laisvės Lyga Los Angeles mieste surengė jau trečiąją žmogaus teisių konferenciją. Siose konferencijose pabaltiečiai drauge su pakviestais atsakingais amerikiečiais aptaria aktualius klausimus, susijusius su Pabaltijo kraštų laisvės ir žmogaus teisių apsaugojimo Pabaltijyje byla. Pažymėtina, kad į tokias konferencijas

PAGERBĖ PREL. DR. L. TULABA

Prel. Ladą Tulabą, ilgametį Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorių, šį rudenį švesiantį aukštinę kunigystės sukaktį, Čikagos lietuvių pagerbė birželio 3 d. Jaunimo centro kavinėje. Pagerbtuvėms skirta sekmadienio popietė rūpinosi vysk. V. Brizgys, Marija ir Antanas Rudžiai. Dalyviai sukaktuviniui sugiedojo "Ilgiausių metų". Apie prel. L. Tulabos gyvenimą ir veiklą kalbėjo jo mokslo dienų bičiulis kun. dr. I. Urbonas, sveikėnęs bičiulių ir Lietuvių katalikų kunigų vienybės vardu. Sukaktuvininką taipgi sveikino: inž. K. Pabedinskas - Čikagos ateitininkų sendraugių vardu, gen. Lietuvos vicekonsulė M. Kriauciūnienė, vysk. V. Brizgys, kun. J. Borevičius, SJ - jėzuitų vardu, dr. J. Valantiejus, S. Pieža ir A. Rudis. Sveikintojai ypač pabrėžė prel. L. Tulabos nuopelnus sėkmingai praėjusiam šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties paminėjimui Vatikane, jo ryšius su Vatikanu pareigūnais ir pačiu popiežiumi Jonu Paulium II. Prel. L. Tulaba, dėkodamas pagerbtuvių rengėjams ir dalyviams, papa sakėjo apie savo kelią į kunigystę, vadovavimą kunigų seminarijai Vilniuje ir Šv. Kazimiero kolegijai Romoje.

sumišę dėl Reagano problemos išsprendimo. Dėl jo kaltės iširo visi Maskvos planai.

Dėl amerikoniškų atominų raketų rusai negali toliau žengti į Vakarų Europą, negali užbaigti Centrinės Amerikos sovietizacijos, sunkiau gauna technologijos receptus ir materialinę pagalbą. Dėl Reagano kaltės pirmą kartą girdima apie Pabaltijo okupaciją.

Pripratę, kad viskas gerai eitų pagal Maskvos planą ir norus, Kremliaus vadai yra nustebę ir sumišę - nežino ką toliau daryti. Nežinodami laukia geresnių laikų, kada Vakarai, gal būt, jiems vėl padės stumti įklampusį marksizmo vežimą.

vis gausiau atsilanko atsakingas pareigas einantys amerikiečių valdžios pareigūnai, organizacijų atstovai, taip pat žymūs spaudos darbuotojai. Šiais metais į konferenciją atvyko, kalbas pasakė ir diskusijose dalyvavo, tarp kitų, Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas Elliott Abrams, amerikiečių delegatės Jungtinėse Tautose pavaduotojas Gershman. Kongreso komisijos Helsinkio susitarimų vykdymui sekti pirmininkas Oliver, Laisvosios Europos ir Laisvės radijo viceprezidentas Buell ir kiti. Pareigūnai apžvelgė tai, kas yra daroma, siekiant išskirti tarptautinėje plotmėje Pabaltijyje vykdomus tautų laisvės ir žmogaus teisių pažeidimus, drauge su pabaltiečiais apsvarstė, kuriais būdais laisvės ir žmogaus teisių gynbos akcija galėtų būti išplėsta.

SOVIETŲ AMBASADOS SACHAROVO GATVĖSE

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso narys Elliott Levitas, atstovaujantis demokratų partijai, pasiūlė įstatymo projektą, - pavadinti akademiko Andrei Sacharovo vardu tą sostinės Vašingtono gatvę, kurioje yra Sovietų Sąjungos ambasada, Kongresmanas Levitas paaiškino, jog akademikas Sacharovas yra žmogaus teisių ir laisvės simbolis ne tiktai pavergtiem žmonėm Sovietų Sąjungoje, bet ir visiem tiem žmonėm laisvame pasaulyje, kurie gerisi jo drąsa ir ryžtingumu. Jo vardu pavadinus gatvę, kurioje yra Sovietų Sąjungos ambasada, pažymėjo kongresmanas, ir sovietai būtų priversti gaudami laiškus ir nurodydami ambasados adresą, kasdien prisiminti šį taurų žmogaus teisių ir laisvės gynėją. Respublikonas senatorius Grassley pasiūlė, kad Sacharovo vardu būtų pavadintos ir New Yorko bei San Francisco miestų gatvės, kuriose yra Sovietų Sąjungos konsulatai. LRTV

BENDRUOMENĖ VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų ir valdybų suvažiavimas įvyks Vokietijos mieste Augsburgėje rugpjūčio 2 d., Europos lietuviškų studijų savaitės metu. Į šį suvažiavimą iš Amerikos atvyks PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas.

Į V Y K I A I

● Australijos vienas žymyųjų technikos mokslininkų Dr. Paul Wild padarė planą greitojo traukinio ir geležinkelio iš Melbourne per Canberra į Sydnėjų 886 km ilgio. To traukinio greitis būtų 350 km per valandą ir kelią atliktų per 3 valandas, sustodamas tik Canberra. Projekto įgyvendinimas kainuotų pusterčio bilijono dolerių, bet išimokėtų per 35 metus. Geležinkelio statyba truktų 8 metus ir tūkstančiai gautų gero darbo. Keliavimas tuo traukiniu būtų toks švelnus, kad jame būtų galima žaisti bilijardą ant stalo. Jei projekto darbai prasidėtų 1988 m., traukiniai galėtų pradėti keliones 1996 m. Tai būtų pats greičiausias pasaulio traukinys.

● Maskva, Prancūzijos prezidentas Mitterand birželio 22 d. Maskvoje per pietus paklausė svietų lyderio Cernenko apie disidentų ir Nobelio Taikos premijos laureato Andrei Sacharovo sveikatą, bet Cernenko atšovė, kad tai sovietų vidaus reikalas ir visi sovietiniai piliečiai esą geriau aprūpinti negu Vakaruose nuo bedarbės ir bastymos, tik nepasiryžė, kad pavergtųjų tautų šimtus tūkstančių žmonių sukišo į koncentracijos lagerius, o Prancūzijos prezidentas buvo tiek dar mandagus, kad rusams neprikisio Molotovo - Ribbentropo paktą, kuriuo Rusija užgrobė Pabaltijo valstybes.

● Amerikoje trečią didum etnikų grupę sudaro nelegalūs imigrantai, kurių esama apie 6 milijonus, daugiausia ispaniškoms kilmės per sieną atvykę be leidimo.

● Strasburgas. Europos parlamento 434 atstovų rinkimų rezultatai paskelbti birželio 17 d. Balsavo Prancūzija, Vakarų Vokietija, Italija, Britanija, Airija, Belgija, Olandija, Danija, Liuksemburgas ir Graikija. Atstovai išrinkti iš politinių partijų: 131 socialistas, 109 krikščionys demokratai, 48 konservatoriai, 42 komunistai, 38 liberalai, 28 golistai, 16 žaliųjų už vienašališką nusiginklavimą, 16 dešiniųjų, 11 nepriklausomų. Rinkimų palyginus su 1979 metais, šį kartą daugiau pasukta į kairę, ypačiai Italijos gyventojai, už komunistų partijos kandidatų balsavo net 11.639.286 žmonės, o už krikščionių demokratų išstatytus kandidatus 11.541.364. Jei Italijoje būtų vykę rinkimai į savo valstybės parlamentą, tai naują vyriausybę jau būtų galėjusi sudaryti komunistų partija.

● Vašingtonas. Amerikos Valstybės sekretorius Mr. Shultz birželio 25 d. kaltino Sovietų Sąjungą už tarptautinį terorizmą, kai paskutiniaisiais metais 500 teroro veiksmų vyko laisvajame pasaulyje, o teroristus apmoka ir ruošia sovietai, siekdami įbauginti ir sužlugdyti Vakarų demokratijas ir laisvojo pasaulio pastovumą.

● Paryžiuje birželio 25 d. demonstravo apie vieną milijoną žmonių ir mokyklų jaunimas prieš socialistų valdžią, kuri nori atimti privačias katalikų mokyklas, kad vaikai nebūtų krikščioniškai auklėjami ir jie taptų bedieviais. Prancūzijoje nuo 19-tojo šimtmečio socialistų šauksmas turėti vieną per prievartą įvestą švietimo sistemą tapo socialistų ideologijos kertiniu akmeniu. Krikščionys žvelgia, kad komunistai su savo sąjungininkais komunistais mindo individualias žmogaus teises gauti krikščionišką vaikų ir jaunimo auklėjimą. Konijos sostinėje Nairobi rugpjūčio mėn. vyks Tarptautinė religijų taikos konferencija tema "Religija žmogaus orumo ir pasaulinės taikos gynyboje." Dalyvaus 400 delegatų iš 50 valstybių.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Daukns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

POPIEŽIUS ŠVEICARIJOJ

Lygiai vienam mėnesiui praslinkus nuo Popiežiaus kelionės Toluose Rytuose, Jonas Paulius II birželio 12 d. pradėjo savo 22-ją kelionę už Italijos ribų šešiomis dienomis į kaimyninę Šveicariją. Ciuricho aerodrome Popiežių pasveikino Šveicarijos vyriausybės ir tautos vardu prezidentas Schlumpf, vyriausybės nariai, vyskupai ir didelė minia žmonių. Popiežius tarė, kad jo apaštalinė kelionė pagilins ir su atskirusiais protestantais broliais ir seserimis tarpusavio susipratimą, sustiprins ir išplės pradėtas ekumenines pastangas vieningai liudyti pasauliui tikėjimą. Nusikrėdęs į itališkąjį Lugano kantoną aukojo šv. Mišias, dalyvavo 50.000 tikinčiųjų, kalbėjo apie neutraukiamus ryšius, kurie turi jungti vietines Bažnyčias su visuotine Bažnyčia. Vietinės Bažnyčios įprasmina savo egzistenciją bendraudamos su kitomis Bažnyčiomis kitų kančiose, džiaugsmuose, rūpesčiuose, nes visi pašaukti pasauliui liudyti Kristaus Evangeliją.

Ženevoje Popiežius aplankė Krikščionių Bažnyčių Ekumeninę Tarybą ir Ortodoksų Centrą. Ekumeninė Taryba apjungia virš 300.000 krikščionių Bažnyčių 105 įvairiuose pasaulio kraštuose, čia kartu su Tarybos nariais meldėsi, buvo pasakytos kalbos. Iš Ženevos Popiežius aplankė Friburgą, kur katalikai sudaro didžiausią gyventojų dalį, ten 1889 m. įkurtas katalikų universitetas, šiuo metu jį lanko 5.000 studentų, jame nuo 1895 iki 1935 studijavo 110 lietuvių. Friburgo parke Popiežiaus Mišiose dalyvavo virš 50.000 žmonių. Šių apeigų pagrindinė mintis: Bažnyčia visų žmonių tarnyboje. Popiežius išreiškė džiaugsmą, kad Šveicarijos katalikai yra uolūs, jie į misijų kraštus yra pasiuntę daug kunigų, vienuolių, pasauliečių. Šveicarijos sostinėje Berne Popiežius susitiko su Krikščioniškųjų Bažnyčių Darbo Bendruomene, su protestantų evangelikų Bažnyčių Federacijos Vyriausia Taryba, su Šveicarijos Federaline Taryba (kuri čia taip vadinama krašto vyriausybė), su diplomatinio korpusu, vyskupais, kunigais, jaunimu. Per 6 dienas Popiežius keturiomis kalbomis pasakė daug prakalbų, o Šveicarijos spalvota televizija Popiežiaus vizitui paskyrė net 30 valandų. Šveicarijos katalikams buvo didelis džiaugsmas savo žemėje pamatyti Popiežių ir iš jo išgirsti įvertinimo ir sustiprinimo žodžius.

Popiežius aplankytų ir Lietuvą, bet ji šiandieną surakinta sovietinės Rusijos grandinėmis ir ant jos sienų užleista geležinė uždanga. Tad mūsų laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių uždavinys vis kel ti pasauliui Lietuvai padarytą didžiąją skriaudą - sovietinę okupaciją, mūsų brolių ir sesių persekiojimus, jų kančias, sulaukti plataus solidarumo persekiojami ir kovojančiai Lietuvai. Kad visur, kaip aukso varpas, skambėtų vardas Lietuvos!

PD

Persekiojama Lietuvos Bažnyčia meldžiasi vis uoliau

ŠILUVOS ATLAIDAI

Marijos gimimo šventė Lietuvoje ne vienoje parapijoje pažymima iškilmingais atlaisdais, o garsiausi šios šventės atlaisdai būna Šiluvoje ir Trakuose.

Pernai Šiluvoje atlaidų metu dalyvavo apie 45-50 tūkstančių maldininkų iš visos Lietuvos ir kaimyninių respublikų. Minios tikinčiųjų su rožančiais rankose keliais ejo visas oktavos dienas apie koplyčioje esantį Marijos altorių, prašydami Dievo Motinos globos sau ir persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai. Šv. Komunija tikintiesiems buvo dalinama ne tik bažnyčioje ir koplyčioje, bet ir šventoriuje. Išdalinta 40 tūkstančių.

Rugsėjo 11 d., sekmadienį (tai pagrindinė atlaidų diena), šv. Mišių auką aukojo vyskupai - Liudvikas Povilonis ir Romualdas Krikščiūnas. Po pamaldų daugybė tikinčiųjų, tam tarpe nemažai jaunimo, kalbėdami rožančių už suimtus kunigus, keliais ejo nuo didžiojo altoriaus apie bažnyčią. Tikinčiųjų priekyje ejo kunigai: Vaclovas Stakenas ir Leonas Kalinauskas. Praeitus du metus tokiai Eisenai vadovavo kun. A. Svarinskas.

Rugsėjo 13 d., minint Dievo Motinos pasirodymą Fatimoje, iškilmingas šv. Mišias koncelebravo jo Ekscelencija vyskupas Julijonas Steponavičius ir 30 kunigų. Vyskupas J. Steponavičius ta proga pasakė įspūdingą pamokslą.

Rugsėjo 14 d. buvo meldžiamasi už tautos blaivybę. Prie koncelebracinių šv. Mišių prisijungė apie 30 kunigų. Pamokslą blaivybės klausimui pasakė kun. P. Puzaras.

Rugsėjo 15 d., paskutinę atlaidų dieną, po sumos ir iškilmingos procesijos buvo šventinamas ant vyskupo Labuko kapo naujai pastatytas paminklas - kryžius. Paminklą pašventino ir pasakė pamokslą vyskupas Vincentas Sladkevičius.

Rugsėjo 12 d. Pociūnėlių klebonas kun. Antanas Jokubauskas, radęs laisvą pusvalandį tarp pamaldų, bažnyčioje iš sakyklos pasakė aktualų pamokslą, paliesdamas čekistų persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Už tai saugamas tardė Šiluvos kleboną, barė, kad leido kalbėti kun. A. Jokubauskui. Rugsėjo 13 d. kun. A. Jokubauskas prievarta buvo išvežtas į Radviliškį ir kelias valandas tardytas, o jo bute Pociūnėliuose padaryta krata. Kratos metu surasta ir paimta keli seni pogrindžio leidinių "Aušra" ir "Kronika" numeriai. Rugsėjo 15 d. kun. A. Jokubauskas, suradęs laisvą tarpą, vėl iš sakyklos prabilo į tikinčiuosius. Aiškino, kokiom priemonėm ateistai Lietuvoje kovoja prieš tikėjimą, papasakojo apie tardymą ir čekistų padarytą krata.

Gausus ir aktyvus tikinčiųjų dalyvavimas Šiluvos atlaisduose ateistams kėlė daug nerimo ir rūpesčių. Autoinspekcijos žiniomis vien tik sekmadienį į atlaisdus suvažiavo maždaug keturi tūkstančiai lengvųjų automobilių. Raseinių raj. takistams buvo uždrausta vežti žmones Šiluvos link. Raseinių autobusų stotyje važiuoti į Šiluvą autobusų laukė daug tikinčiųjų, tačiau papildomo autobuso niekas nedavė. Šiluvoje buvo daug uniformuotų milicininkų, saugumiečių, seklių, kurie nuolat stebėjo maldininkus.

Turimomis žiniomis Šiluvos nepasiekė tikintieji iš Rygos, važiuavę dviem pasamdytais autobusais. Jie buvo apklausti ir grąžinti į Ry-

gą.

Rugsėjo 11 d. būrelis tikinčiųjų iš Kybartų (apie 20 žmonių), kalbėdami rožančių pėsti ejo iš Tytuvėnų į Šiluvą. Iki Šiluvos likus maždaug 2 km., milicininkai juos prievarta susodino į autobusą ir, nuvežę į Raseinių milicijos skyrių, užsirašė jų pavardes. Saugumietis Kavaliauskas ir milicijos viršininko pavaduotojas liepė visiems rašyti pasiaiškinimus, tačiau tikintieji atsisakė, motyvuodami, kad jie jokio nusikaltimo nepadarė. Nepilnamečius ir be tėvų buvusius vaikus žadėjo perduoti vaikų kambario inspektoriui, tačiau šie, be pusryčių išbuvę iki 14 val., pasitaikius progai, pabėgo.

LKB Kronika Nr. 60

Ukrainiečiai kreipėsi į Jungtines Tautas

1983 m. lapkričio mėn. Hamiltone įvyko dešimtas Ukrainiečių nacionalistų organizacijos suvažiavimas. 1984 m. balandžio pabaigoje šio suvažiavimo pirmininkas Mykola Plaviuk pasiuntė Jungtinių tautų sekretoriui Javier Perez de Cuellar memorandumą, kuriame prašoma paramos ukrainiečių tautai kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės.

Tame memorandumu taip pat pabrėžiama, kad ekonominė sovietų politika yra ne kas kita kaip Ukrainos ir kitų užgrobtų kraštų kolonijinė eksploatacija, be kurios Sovietų Sąjunga neturėtų galimybių savo agresijai.

Tame memorandumu M. Plaviuk pareiškia, kad Ukrainos delegacija Jungtinėse Tautose neatsto vauja ukrainiečių tautai, bet tik

yra sovietų įrankis jų tikslams siekti. Šie tikslai, pagal M. Plaviuk, yra Maskvos vyravimas pasaulyje ir dabar pavergtų kraštų rusinimas, nes kitaip rusų kalbos įvedimą į nerusiškus vaikų darželius sunku būtų išaiškinti.

Ukrainiečių nacionalistų organizacija taip pat kreipėsi pagalbos į Vakarų pasaulio valstybes ir į Trečiojo pasaulio kraštus, kurie žino kas yra kolonializmas.

Memorandumo pabaigoje pabrėžiama, kad Ukrainai ir kitoms sovietų pavergtoms tautoms atgavus laisvę, pasaulyje būtų įgyvendinta pastovi taika.

Ukraina 1918 m. sausio 22 d. paskelbė savo nepriklausomybę, tačiau jos išsikvoti ukrainiečiams nepavyko.

LIETUVIŲ PRAŠYMAS TARPTAUTINIAM FORUMUI

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Bendruomenių, Jaunimo sąjungos ir kitų lietuvių organizacijų atstovai, gegužės 11 dieną New Yorke aplankė amerikiečių delegatūrą prie Jungtinių Tautų, kur buvo priimti delegato pavaduotojo Sorzano. Lietuvių atstovai prašė, kad remiantis Europos Parlamento priimta rezoliucija, Jungtinėse Tautose būtų iškeltas Pabaltijo kraštų neteisėtos okupacijos klausimas. Amerikiečių delegato pavaduotojas užtikrino, kad amerikiečių misija Jungtinėse Tautose, kaip anksčiau, taip ir ateityje remia pabaltiečių siekimus, pažadėjo lietuvių prašymą perduoti Dekolonizacijos komiteto pirmininkui.

Apsilankymas amerikiečių misijoje įvyko Lietuvių Bendruomenės New Yorke surengtos politinės konferencijos metu. Konferencijoje Pabaltijo tautų laisvės klausimais tarp kitų dalyvavo ir kalbėjo buvęs amerikiečių ambasadorius Jungtinėse Tautose Lichenstein, į Va-

karus pasitraukęs buvęs Lenkijos ambasadorius Japonijoje Rurarz, Amnestijos organizacijos, žydų komiteto ir kitų organizacijų atstovai.

Diskusijų metu buvo apžvelgtos Pabaltijo tautų laisvinimo veiklos galimybės ir klišys. LRTV

Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas kasmet išleidžia po kelias vertingas lietuviškas knygas. Šiais metais fondas ruošia spaudai tris knygas: Alfonso Nykos - Niliūno verstas Vergilijaus "Georgikas", Algimanto Mackaus eilėraščių rinkinį ir Nepriklausomybės Akto signataro Petro Klimo atsiminimus iš Lietuvos kūrimosi laikų. Bus išleistas Jono Švedo gaidų sąsiuvinys. Praėjusiais metais buvo išleistas Petro Melninko romanai "Parkirsta Saka" ir Kosto Ostrausko drama "Gundymai". Algimanto Mackaus fondas Čikagoje nuo savo įsikūrimo yra išleidęs 48 knygas.

SUSITIKSITE DAUG DRAUGŲ
LIETUVIŲ DIENOSE CANBERROJE

IŠVIEN SU VISOM PAVERGTO M TAUTOM

(Atkelta iš 1 puslapio)

tautų, dešimtis (daugiau kaip šimtą) milijonų nerusiškų tautų. O ir rusai toli gražu ne visi su bolševizmu koją į koją žengia. Šiandieną sovietinėje imperijoje pavergtųjų yra jau daugiau kaip pačių rusų.

Tai gi nedidelės tautos, kaip mūsų, galėtų daug daugiau padaryti, jei sudarytų tvirtą koaliciją tiek savo tėvynėje, tiek išsvietijoje. Prisiimkime mūsų istoriją, kad ir Vytautą Didįjį. Ir jo laikais lietuvių tauta nebuvo labai didelė, tačiau jis mokėjo sudaryti koaliciją su kitomis tautomis ir tuo sukurti Lietuvos imperiją.

Reikia surasti draugų, kur draugystė remiasi ne platoniskomis simpatijomis, ne rinkiminiais pažadais, bet draugų, su kuriais mes turime bendrus interesus, realius pamatus.

Tautos yra kur kas labiau egoistinės, kaip asmenys. Jei nėra realios naudos - galima prikaltėti daug gražių žodžių. Visa tai niekis. Politika tai biznis. Jei kuris mūsų eina į biznį, tai ne dėl simpatijų, bet dėl pelno, dėl naudos. Tas pats yra ir politikoj.

Jau trečdalis šimtmečio, kai lietuvių, latvių, estų, gudų, moldavų, lenkų, vengrų, čekų, slovākų, albanų, bulgarų, rumunų, azarbaižianų, kazachų, gruzinų, armėnų, ukrainiečių ir kitos tautos neša sunkią vergiją. Nė vienos jų neišvada, nė Amerika, nei kuris kitas kraštas. Visos minėtos tautos vargšta, kamuojasi, kovoja, bet kovoja kiekviena skrymū. Tai gi nė vienos jų išvadavimo darbas nėra pirmyn. Sovietiniai rusai kietai laikosi savo pozicijose ir svajoja ne apie laisvės davimą pavergtosiems, bet apie kitų tautų pavergimą.

Tai gi, minint minėtas sukaktis, mums yra gera proga peržiūrėti mūsų "sekiavimo paskui didžiuosius" politiką, saldų pataikavimą jų vadeivoms, bet sudaryti vieną

frontą su pavergtaisiais. Ir tai ne eilinę metinę demonstraciją, kaip kad jau 25 metai darome, bet realią sąjungą, sujungiant visas pavergtas tautas, kurios turi tokių pačių ar panašių sąskaitų su sovietiniais rusais, kaip lietuviai.

Kai peržvelgiame mūsų Lietuvos laisvinimo 44 metų politiką, tai turime konstatuoti, kad beveik nieko nesame šiam reikalui konkrečiai padarę.

O sujungtos keliolika tautų, jų tautiniai išsivadavimo sąjūdžiai krašte ir išsvietijoje, galėtų būti stipri jėga, labai pavojinga Sovietų imperijai.

Metiniai pavergtųjų paradai, ne-

blogas dalykas. Bet daug reikšmingesnis dalykas būtų atgaivintas pačių pavergtųjų rūpesčiu seimas, pavergtųjų centrinių organizacijų vadų pasitarimai, nuomonų ir kovos būdų suderinimas ir politinė bei kultūrinė veikla.

Tiesa, mes šiek tiek bendraujame su artimais kaimynais, latviais, estais, bet labai retai, kad ir su skaitlinga (apie 50 milijonų) ukrainiečių tauta, su kuria mes senovėje ir po I pasaulinio karo turėjome daug bendrų reikalų.

Tik sudarius minėtą pavergtųjų frontą, galėsime pasakyti, kad jau "pradėjome Lietuvos laisvinimo darbą". Tai gi pradėkime!

Argentinoje Lietuvos respublikos kolegija

Svento Kazimiero lietuvių bažnyčia Rosario mieste yra vienintelė Lietuvos Globėjui pašvęstą šventovė Argentinoje. Ji buvo pašventinta lygiai prieš 30 metų ir paskirta Rosario mieste įsikūrusių lietuvių sielovadai. Dabar šv. Kazimiero bažnyčia ir parapija aptarnauja ir jos teritorijoje gyvenančius argentiniečius, viso apie 10 tūkstančių žmonių. Bažnyčia ir parapija yra Marijonų vienuolijos nuosavybė. Klebonu jau ilgus metus yra marijonas kunigas Juozas Margis. Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Rosario mieste veikia mokykla, kuriai yra duotas Lietuvos Respublikos kolegijos vardas su teise ant uniformų užsisiegti Lietuvos Vytį. Mokyklos prieangyje drauge su Argentininos vėliava yra išstatyta ir Lietuvos Trispalvė. Pažymėtina, kad mokyklos mokiniai, kurių didžioji dauguma yra argentiniečiai, išmoko lietuviškai giedoti Lietuvos himną, liaudies dainas ir šokti lietuviškus tautinius šokius. Norintiems yra pravedamos lietuvių kalbos pamokos. Mokykloje yra sudaryta ir lietuvių tautinių šokių grupė, lietuviai mokiniai lanko šešta-

dieninius lituanistikos kursus, yra suorganizavę įvairius būrelius - skautų, Katalikų Akcijos, Maldos apaštalavimo. Parapijoje taip pat veikia krikščioniškųjų šeimų sąjūdis, katekistų brolija. Šv. Kazimiero lietuvių parapija Rosario mieste kovo mėnesį jau paminėjo Lietuvos Globėjo penkių šimtų metų jubiliejų, bet pagrindinės jubiliejaus iškilmes bus surengtos spalio mėnesį.

LRTV

REIKIA GIMNAZIJAI MOKYTOJŲ

Ateinantiems mokslo metams nuo rugpjūčio 27 d. reikalinga Vasario 16 gimnazijos mergaičių bendrabučio vedėja ir padėjėja su mokytojavimo gimnazijoje teise. Viena iš jų turės dėstyti anglų kalbą ir sportą. Algos bus mokamos priklausomai nuo diplomo įvertinimo tarp 2.300 ir 2.500 DM mėnesiui, įskaitant atostogas, be to - nemokamas butas. Gimnazijos direktoriaus adresas: Andrius Šmitas, Romuva, 6840 Lampertheim - Huettenfeld 4, West Germany.

RAŠYTOJŲ PEN KLUBAS IŠKELIA 8 KALINAMUS LIETUVIUS RAŠYTOJUS

Tarptautinės rašytojų organizacijos "PEN Klubas" metinės konferencijos Japonijos sostinėje Tokio proga buvo išleistas naujas raportas apie pasaulįje kalinamus rašytojus, žurnalistus ir kitus spaudos bendradarbius. Raporte, kurį parengė "PEN Klubas" specialiai įsteigtas kalinamų rašytojų komitetas, tarp įkalintų spaudos bendradarbių yra minimi ir aštuoni lietuviai savilaidinės spaudos darbuotojai: Balys Gajauskas, Gintautas Iešmantas, Vytautas Skuodis, Viktoras Petkus, Julius Sasnauskas, Antanas Terleckas, Povilas Pečeliūnas ir Algirdas Statkevičius. "PEN Klubas" organizacija, skelbdama pasaulyje kalinamų rašytojų ir spaudos darbuotojų pavardes, siekia atkreipti viešosios nuomonės dėmesį į jų likimą, pasiskatinti visuomenę ir laisvėje gyvenančius rašytojus rūpintis kalinamųjų išlaisvinimu. "PEN Klubas" žiniomis, šiuo metu pasaulyje yra apie 470 kalinamų arba ištremtųjų rašytojų. Daugiausia kalinamųjų rašytojų yra Sovietų Sąjungoje - net 114, kurių tarpe "PEN Klubas" sąrašą yra paminimi du estai - Mart Niklūs ir Veljo Kalep, ir trys latviai - Zanis Skudra, Alfred Zarinš ir poetas Gunnars Freimanis, kuris praėjusių metų pabaigoje buvo nuteistas ketverių metų kalėti ir dviem metams tremties. Yra minimi areštuoti rašytojai Čekoslovakijoje, Kuboje, Vietname ir kituose komunistų valdomuose bei vadinamojo Trečiojo pasaulio kraštuose.

LRTV

Clevelande surengtame Literatūros vakare visuomenei buvo pristatytas poeto S. Santvaro naujausių eilėraščių rinkinys "Buvimo Pėdsakai". Rinkinį pristatė poetas Balys Gaidžiūnas.

NIJOLĖS SADŪNAITĖS PRISIMINIMAI

Kaip patekau į KGB objektyvą?

"Tavo gallestingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas"

(Tęsinys)

Komjaunuolės stebėjosi ir klausė: "Na, o jei mes į vargą, kaip jie, pakliūsime, ar ir mums atsistūstume?" - "Žinoma, jeigu tik turėčiau jūsų adresą", - atsakydavau. Jom tai buvo nesuprantama, bet jos tikėjos mano žodžiais. Jau sugrįžus į Lietuvą, gavau iš jų nuoširdų pasveikinimą, rašė, kad negali manęs pamiršti. Tikrai meilė yra galingesnė už neapykantą!

1980 liepos 7 baigėsi mano nutrėmimas ir aš per Rygą išskridau į namus. Rygos aerouoste, išlipant iš lėktuvo, mane pasitiko Vilniaus KGB balta "Volga" ir be jokių dokumentų ar orderio, įsodino ir parvežė į Vilnių. Pasirodo, kad manęs pasitikti į Rygą buvo atvažiavęs kun. Alfonsas Svarinskas ir dar keli kunigai bei tikintieji. Jie norėjo mane nuvežti į Zemaičių Kalvariją - Švč. Motinėles Marijos atlaidus. Rygos čekistai juos visus vaikė iš aerouosto. Čekistai mane pagrobė, kad jokie sutikimo nebūtų. Nežiūrint KGB grasinimų ir gąsdinimų, vėliau, man suruošė labai iškilmingą sutikimą daugelyje Lietuvos parapijų, kuriose dalyvavo daug vaikų, jaunimo, suaugusių. Aš jiems papasakodavau savo Odisėją: apie suėmimą, tar-

dymą, kalėjimus, konclagerį ir Sibirą, visada pabrėždama, kad per tuos 6 metus daug kartų pati patyriau, kad be Gerojo Dievo valios ir plaukas nenukrenta. Todėl visi turime labai Juo pasitikėti ir nebijoti jokių persekiojimų, bet dirbti kiek jėgos leidžia žmonių labui ir Dievo garbei. Baimė yra išdavystės pradžia. Bijoti turime vieno, kad per mažai dirbame ir rūpinamės Kristaus ir Bažnyčios reikalais, per mažai yra aukos mūsų gyvenime. Negailėkime savęs, atsiremkime į Kristų ir būsime nenugalimi.

KGB konfiskuodavo beveik visus mano laiškus, per prokuratūrą grąsino mane su kriminalistėmis kartu pasodinti į kalėjimą... Savo pažadus pradėjo realizuoti buvusiam KGB viršininkui - Andropovui tapus sovietų valdomi. Čekistai sau davė visišką laisvę ir emė siautėti kaip niekad anksčiau.

Pirmiausia, keršydami man, nutarė, kaip jau anksčiau žadėjo, susidoroti su mano broliu: sufabrikavo iš piršto išlaužtą bylą, uždarė į psichiatrinę, bet pamatė, kad aš jiems daug kur kliaudau - ypač jie bijo viešumos, pasaulio protestų, kas brolių ir išgelbėjo, nutarė izoluoti mane - pasodinti į kalėjimą. KGB labiausiai pykina, kai jų nusikalstami

darbai, kaip įvykę faktai, perduodami į užsienį. Tada vargšeliai šaukia, kad juos šmeižia ir nekaltus žmones sodina į kalėjimus, psichiatrines. Pagal liaudies išmintį: "Patys muša ir patys rėkia..." O buvo taip, kai tik brolių uždarė į psichiatrinę, sekančią dieną, 1982 lapkričio 19, išsiunčiau iš Vilniaus skubią telegramą, su įteikimo pranešimu, savo dėdei (a.a. motinos broliui) gyvenančiam Čikagoje. Telegramoje rašiau: "Alių uždarė psichiatrinę. Nilė". Mano brolių krikštijo dviem vardais: Jonas - Aloyzas. Dėdė jį laiškuose vadina Alium, o mane - Nile. Tos telegramos dėdė turbūt negavo, neatėjo man jos įteikimo pranešimas, nors už telegramos išsiuntimą sumokėjau 21 rub. 64 kp., beveik visą savo mėnesinį uždarbį. (Kai grįžau iš Sibiro norėjau įsidarbinti parduotuvės valytoja, bet kadru skyriuje pasakė, kad tas darbas man per geras ir, jei vedėja mane priims, ją išvys iš darbo. Po to įsidarbinu prie Paberžės bažnyčios, pagalbine darbininke: skalbti, tvarkyti bažnyntinius rūbus, šventorių gėlynus. Už tai kaip visi bažnyčios tarnai moku valstybei - finansiniu mokesčiu.)

Mano dėdei išsiūtį telegramą pasiėmė Vilniaus KGB ir kaip atsakymas į ją buvo 1982 lapkričio 22 provokacija. Tą dieną nuėjau aplankyti į psichiatrinę brolių. Mane užpuolė to skyriaus vedėja - KGB agentė, gyd. R. Ražinskienė (žydė) ir išvijo: "Nešdinkis iš čia! Neturi teisės čia lankytis!" Man tik išėjus, jai telefonu paskambinus, atvažiavo in-

Popiežiškoji Lietuvių šv. Kazimiero kolegija

Romoje

Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių katalikų pasididžiavimas Kriščionybės Centre Romoje turėti savų kunigų paruošimo įstaigą.

RASO PRELATAS DR. LADAS TULABA - KOLEGIJOS REKTORIUS

(Tęsinys)

1963 birželio 28 d., mons. V. Balčiūnui išvykus į JAV, Kolegijos Dvasios Tėvu buvo paskirtas kun. S. Žilys.

1963 metais, kun. J. Aviza, kuris trumpai ėjo vicerektoriaus pareigas, grįžus pastoracijos darbu į Vokietiją, vicerektorium buvo paskirtas iš Brazilijos grįžęs kan. Z. Ignatavičius.

Kan. Z. Ignatavičius ir mons. K. Dobrovolskio rūpesčiu bei pastangomis buvo pastatyta Romos kapinėse (Campo Verano) Kolegijos koplyčia. Statyba pradėta 1967 metų eigoje. Turime taigi ir amžino poilsio vietą. Čia jau ilsisi vysk. V. Padolskis, prel. K. Šaulys, ministras S. Girdvainis, kan. Z. Ignatavičius, kan. J. Končiūnas, mons. J. Buikis ir klierikas Lišauskas. Ši koplyčia buvo pašventinta vysk. V. Brizgio 1968 gruodžio 3 d.

"Villa Lituania" patalpos buvo permažos, kad pensionatas galėtų būti pelningas. Vatikano ekspertų, ypač Dr. L. Mennini, patarimu ryžomės pastatyti naują namą. Vietos turėjome pakankamai. Projektą paruošė ir statybą pravedė inž. L. Procopio. Statybą pradėjo 1966 metais ir baigė 1967. Iškilmingai naujas namas buvo pašventintas kard. A. Samore 1968 birželio 23 d. Naujas pastatas turi 45 gyvenamus kambarius. Visa įvykdėme nepasirdami skolų. Naujas pastatas įgalino "Villa Lituania", vadovaujant seselėm Kotrynietėms, pensionatą padaryti pelningą. Kasmet iš šio pelno padengiamė dalį Kolegijos išlaidų. Kita dalį vargais negalais padengiame iš gaunamų aukų. Ačiū Dievui, iki šiolei pajėgėme išsiversti, nors ir su neišvengiamais trūkumais. Darome visa, kad

užtikrintume Kolegijai finansinę ateitį. Būtų gera, kad laikui bėgant galėtų ir Vadovybės nariai būti bent simboliškai apmokami už darbą bei paslaukojimą. Iki šiolei visi dirbome tik už išlaikymą.

Kan. Z. Ignatavičius išvykus vėl į Braziliją, 1969 spalio 23 dieną vicerektoriumi yra paskirtas mons. P. Jatulis.

1970 metų rudenį Kolegija atšventė 25 metų sukaktį. Ta proga šv. Tėvas Paulius VI atsiuntė savo specialų palaiminimą. Sukaktis buvo paminėta su kviestiniais svečiais Villa Lituania patalpose.

1979 liepos 6 d. Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II atlanke mūsų Kolegiją. Sutikdamas Kolegijos koplyčioje, pasakiau sekančią trumpą kalbą: "Ši yra diena, kurią Dievas suteikė. Džiaugiamės ir linksminamės joje! Šie Velykų liturgijos žodžiai išreiškia tai, ką mes šiandien jaučiame širdyse. Neapsakomai džiaugiamės sulaukę Kristaus Vietininko savo tarpe. Šią malonę tikriausiai mums laiduoja šv. Kazimieras, mūsų Globėjas.

Šv. Tėve, ši Kolegija, kaip Cotelengo Įstaiga Torine, yra Dievo Apaizdos namai. Visa iš nieko sukūrėme, ir tai sunkiausiose gyvenimo sąlygose tuojau po antro pasaulinio karo.

1945 metais, prisiglaudę Pietų Amerikos Kolegijoje, meldėme Viešpatį šv. Kazimiero užtarimu, kad galėtume turėti savo Kolegiją. Mūsų maldos buvo išklaustos. 1946 metų lapkričio 4 d. persikėlėme į šiuos namus. Ir metams slenkant, ne tik galėjome išsilaisvinti, bet įtvirtinti ir padėti tvirtus pagrindus ateičiai.

Suprantama sunkumų dar netrūksta. Taigi dėl to nuolankiai prašome Apaštališko palaiminimo. Šv.

Tėve, palaiminkite mus!"

Atsakydamas Popiežius šiaip prabilo:

"Garbė Jėzui Kristui!

Šis atsilankymas man yra itin brangus. Esu labai patenkintas, kad lankant šv. Antano parapiją, galiu aplankyti ir šią Jūsų Kolegiją. Labai dėkoju Prelatui Rektoriui už jo duotą pradžioje informaciją apie Kolegijos kilmę. Ši Jūsų įstaiga neabejotinai yra svarbi ir brangi Lietuvos ir Visuotinei Bažnyčiai, o ypatingo būdo Romos Bažnyčiai.

Negaliu nebūti jums artimas. Juk žinote, kad atvykau iš Krokuvos. O šv. Kazimieras gimė Krokuvoje. Todėl, jei taip galima išsireikšti, esame iš to paties miesto. Jis turėjo išvykti, ir dabar ilsisi Vilniuje. Ir aš turėjau išvykti, ir dabar randuosi Romoje. Manau, kad šis dvasinis ryšis, susijęs su išvykimu iš to paties miesto, leidžia mums būti artimiems tarp savęs, o taip pat įgalina artimai sekti tai, kas liečia jūsų tėvynės pašaukimą. Žinoma, kad Bažnyčia Lietuvoje, kaip ir Lenkijoje, kovoja ir teikia gražų pavyzdį, ypatingai gražų pavyzdį duoda Lietuvos tikintieji, taip ištikimai prisirišę prie Bažnyčios, prie Kristaus, prie tikėjimo, prie religinių papročių. Lietuviai užsitarnavo būti vadinami garbinga tauta, sąmoninga savo tapatybe ir savo pašaukimu.

Noriu dar priminti, kad kasdien meldžiavosi už jūsų Tėvynę, ir ne bendrai, bet vardinai, minėdamas ją vardu Lietuva. Manau, kad šitai yra mažiausia, kas privalu daryti, kad būtume vieningi ir solidarūs. Telaimina jus visus: vyresniuosis ir jaunuosis, Prelatus, jus visus, auklėtinius, kurie ruošiatės kunigystėn. Visagalys Dievas:

Vardan Tėvo, ir Sūnaus ir Šv. Dvasios."

Pasimeldęs koplyčioje, Jo Šventenybė trumpai pasikalbėjo su J. E. vysk. A. Deksniu ir Rektoriumi.

Kristaus Vietininko atsilankymas Kolegijoje ir jo ypatingas nuosirdumas lieka visam istorinis įvykis.

1981 kovo 5 d. iškilmingai paminėjome Kolegijos 35 metų sukaktį. Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II aukojo šia proga šv. Mišias lietuvių koplyčioje šv. Petro bazilikoje. Su šv. Tėvu koncelebravo arkiv. P. Marcinkus, vysk. A. Deksnys, Kolegijos Vadovybė ir visi kviestieji svečiai kunigai. Dalyvavo daug aukštųjų svečių ir visi Romos lietuviai. Po evangelijos šv. Tėvas pasakė lietuviškai jautrų ir reikšmingą pamokslą, pabrėždamas Kolegijos svarbą Lietuvos Bažnyčiai.

(Bus daugiau)

BALTISTIKOS KONFERENCIJA

Birželio 14-16 dienomis Montrealio universitete Kanadoje įvyko 9 tarptautinė Baltistikos konferencija, kuriai yra parinkta tema: Tiltai tarp Baltų ir Prancūzų pasaulio. Konferencijoje gausiai dalyvavo ir paskaitas bei pranešimus skaitė įvairių sričių lietuviai mokslininkai. Jų tarpe pro. B. Kaslas, kuris konferencijoje skaitė įžanginę paskaitą "Prancūzų pažūros ir Baltų tautos", pro. A. Greimas - "Semiotika ir Kultūra", V. Vardys, Augustinas Idzelis, Saulius Girnius, Romualdas Misiūnas, Rimvydas Šilbajoris, Sara Gainaitė iš Vilniaus universiteto ir kiti. Konferencijos darbai vyko įvairių mokslo sričių sesijose - socialinių mokslų, istorijos, meno ir literatūros ir kitose. Buvo surengta dabartinio plakatų meno Latvijoje ir Estijoje paroda. Baltistikos konferencijas rengia Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikianti Baltiškųjų Studijų Ugdymo draugija.

cognito čekistas, kuris 1982 spalio mėn. pas mus darė kratą (jai vadovavo) ir keli milicininkai. Jie tikėjosi mane sučiupti dar nespėjusią išeiti. Apgailėstavo, kad nespėjo. Čekistui vadovaujant sustatė aktą, esą, aš įžeidusi gyd. R. Ražinskienę, kad ir kaip ji terorizavo savo darbuotojus, po melagingo akto pasirašė tik du lenkai - med. sesuo Jadvyga Stašinskaja ir debilus sanitaras Česlov Černevskij. Visi kiti darbuotojai ir ten buvę asmenys pasirašyti atsisakė, dėl to daugelis nukentėjo. Labiausiai nukentėjo tie, kurie su manimi spėjo pasikalbėti.

Tuo pat, tą pačią dieną, iš psichokspertyzės skyriaus į I-mą skyrių, kuris yra KGB žinioje, pervadė Seveliova Dovyda, atvykusį brolio kvietimu iš Anglijos. Brolis dirba KGB, norėjo jį užveruoti, nepavyko ir uždarė į psichigloninę. I-me skyriuje taip "gydo", kad po 2 mėn. žmogus nebežino nė savo vardo, nė pavardės. Seveliovo lankyti niekam neleidžia ir nieko jam iš maisto produktų neleidžiama gauti. Kiti, šalia buvę, jų tarpe dvidešimtmetis vokiečių tautybės jaunuolis iš Maišiogalos, uždaryti dėl religinių įsitikinimų. Ražinskienės įsakymu, po to kas dieną gaudavo dideles dozes aminazino injekcijomis ir visą laiką miegojo. Po kiek laiko, vokiečių išvežė ir uždarė į Černiachovskio psichigloninę. Taip Ražinskienė, su KGB pagalba, susidorojo su nepaklusniaisiais. Teatleidžia Dievas! Rytojaus dieną manęs suimti atvažiavo 3 milicininkai, su milicijos mašina

ir dokumentais, bet man tą kartą, Dievui padedant, pavyko pasprukti. Po to daug kartų, įvairiais sumetimais manęs ieškojo KGB ir milicija. Tų "draugų" vengiu tik todėl, kad noriu, kiek Viešpats laimins, dar šiek tiek patarnauti žmonėms, kovojantiems už tiesą ir savo teises. Su džiaugsmu esu visada pasirošusi už tai eiti į kalėjimą ir jei Viešpats suteiktų tokią malonę - ir mirti.

1983 birželio 8 Aukščiausias teismas Vilniuje, atsakydamas į brolio kasacinį skundą, pakeitė 1983 gegužės 24 teismo nuosprendį į 18 mėn. lygtinai, priverstinai įdarbinant. Liepos 6 jį įdarbino Giedraičių tarybiniame ūkyje, augalų apsaugos skyriuje, brigadininku. Tas etatas buvo senai laisvas, nes niekas nenorėjo dirbti su sveikatai kenksmingais chemikalais - herbicidais. Liepos 24 aš su broliu pasikalbėjau telefonu, jis man apie visa tai papasakojo. Tuo pat, liepos 26, jį skubiu Vidaus reikalų ministerijos įsakymu - telegrama, pervadė dirbti į Jonavos miestą, prie stovybų. Stovybų viršininkas stebėjosi, kad jį, neturintį jokių prasikaltimų, iš Giedraičių, kur jis, kaip specialistas - agronomas, buvo labai reikalingas, pervadė dirbti prie labai sunkaus fizinio darbo - kasti ir maišyti betoną ir pan., kai čia darbininkų netrūksta. Dar nepraejo nė 3 mėn. kai broliui darė trūkio operaciją, jis serga chroniška pneumonija, angina, bronchitu - yra labai silpnos sveikatos. Gydytojai jau prieš kelis metus, dėl jo silpnos sveikatos, uždraudė dirbti

ti agronomų laukuose. Todėl jis ir perėjo dirbti į tyrimo institutą. Dabar jis dirba su kriminalistais prie stovybų, gyvena bendrabutyje, kur po darbo turi tuoj sugrįžti. Į Vilnių pas žmoną ir 7 m. dukrelę Mariją, išleidiu tik išėiginėm dienom. Kiekvieną kartą turi atsižymėti milicijoje. 1983 rugsėjo 15, brolių paguldė į Jonavos rajoninę ligoninę, tuberkuliozinį skyrių, nes rado plaučiuose dėmes, vakarais temperatūra iki 38 laipsnių, visai užkimo ir dar prisidėjo aštrus bronchitas. Sekančią dieną jam iš KGB atėjo iškvietimas, kad rugsėjo 19 d. jis atvyktų į Vilnių pas čekistą Vidą Baumilą tardymui.

Išsigandusi TBC skyriaus, brolių gydanti gyd. Matilionienė davė žodinį leidimą broliui važiuoti į tardymą, nors kelionė iš Jonavos į Vilnių ir atgal, tęsiasi apie 6 val. Rugsėjo 19 čekistas Baumilas brolių tardė 3 val. Jis broliui parodė jo ranka perrašytus mano, Vlado Lapienio, Petro Paulaičio iš lagerio rašytus laiškus, kuriuos brolis laikė savo rūšy, kaip archyve, kad nežūtų, bet rūšys buvo išplėstas ir laiškų nuorašai pagrobti.

Čekistai kaltino brolių, kad jis tuos nuorašus yra padaręs kun. Sigitui Tamkevičiui, esą, juos radę pas kunigą per kratą... Brolis pasakė, kad jis nežino kas išplėšė jo rūšį ir paėmė laiškų nuorašus, taip pat nežino kur juos padėjo.

(Bus daugiau)

Baudė už nenorą būti KGB šnipu

Jonas ir Marytė Sadūnai Vilniuje prašo ir toliau juos remti malda

1983 gegužės 24 Vilniaus liaudies teismas nuteisė Joną Sadūną pusantrų metų laisvės atėmimu, bausmę atliekant bendro režimo lageryje. Į teismo salę įleido tik su specialiais leidimais - savo agentus ir darbuotojus, o teismo pastatą saugojo milicija. Atsitiktinai patekusias į teismo salę dvi moteris išvedė milicija. Ir jas nuodugniai iškratė. Jono Sadūno žmona Marytė Sadūnienė buvo iškviesta kaip liudininkė tam, kad negalėtų dalyvauti teisme. Į teismo salę Marytė Sadūnienė kaip liudininkė buvo iškviesta pati paskutinė, bet taip jos nieko ir neklausinėjo. Liudininkai prieštaravo vienas kitam ir pradžioje teismo pakili teisėjų nuotaika nukrito - visi nuleido nosis, o ypač po to, kai Jonas Sadūnas teismo pabaigoje pareiškė, kad visa jo "kaltė" yra ta, jog jis nesutiko būti KGB informatoriumi. Jis perskaitė savo pareiškimo tekstą parašytą 1982 spalio 17 Vilniaus Valsstybinio Saugumo komiteto pirmininkui, kuriame jis pabrėžė, jog yra persekiojamas už tai, kad atsisakė būti KGB informatoriumi ir niekada juo nebus nors už tai ir nužudytų jį. Jis niekada neis prieš savo krikščionišką sąžinę.

Po teismo Jonui Sadūnui leido parašyti kasacinį skundą. 1983 birželio 8 Vilniaus Aukščiausiasis teismas tą skundą svarstė ir nutarė nubausti Joną Sadūną pusantrų metų lygtinai, priverstinai jį įdarbinant. Jonas Sadūnas ir jo žmona

JAUNUOLIUS PAVILIOJO LAISVĖ

Apie dvidešimt čekoslovakų jaunuolių, iš Jugoslavijos atvykusių su trumpu turistiniu vizitu į Veneciją, čia pasirinko laisvę ir prašė italų valdžios politinio prieglobsčio. Laisvę pasirinkę čekoslovakai jaunuoliai yra tarp 20 ir 26 metų amžiaus bebaigiantys ar jau baigę aukštuosius mokslus inžinerijos srityje. Būdinga, kad jų pramoginę kelionę į Jugoslaviją ir į Veneciją buvo suorganizavusi Čekoslovakijos valdžia, kaip atlyginimą už jaunuolių atsiėmtus gerus rezultatus moksle. Šią premijuotą jų kelionės grupę sudarė iš viso 60 jaunuolių. Trečdalis jų pasirinko laisvę Vakaruose. Daugumas jų išreiškė pageidavimą įsikurti Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kiti yra pasiryžę likti Italijoje arba persikelti į Prancūziją ir į Didžiąją Britaniją. Čekoslovakijos komunistiniam režimui tai skaudus smūgis, pastebi italų spauda, kad laisvė vilioja ir režimo išauklėtus pavyzdinius jaunuolius.

LRTV

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Valentinas Čižauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

Marytė Sadūnienė visą laiką buvo pasiryžę bet kokiai aukai, kad tik išliktų ištikimi Dievui ir savo sąžinei. Jie abu yra labai dėkingi visiems už maldas ir prašo juos ir toliau malda paremti. Teatlygina visiems Dievas!

Nijolė Sadūnaitė po 1982 lapkričio 22 pasikėsinimo ją suimti, kai ji lankė psichiatrinėje uždarytą tavo brolių Joną Sadūną, gyvena nelegaliai - "pogrindyje". Ji yra nuolatose ieškoma KGB ir milicijos, kurie būtinai nori ją izoliuoti. Vienintelis Nijolės Sadūnaitės noras, Dievui padedant, kovoti prieš melą, smurtą ir kiek galima padėti nekaltai kenčiantiems ir persekiojamiems pagarsinant jų auką ir prašant visų paramos malda ir visokeriopu solidarumu juos stiprinti.

Kuo labiau garsinsime ir protestuosime visais būdais prieš neteisę, tuo labiau pasitarnausime tiesai artimui ir Dievui. Tai visų mūsų šventa pareiga!

SOVIETAI VĖL GAVO PER NOSĮ

Belgijos sostinės Briuselio rajone savivaldybė nutarė pavadinti akademiko Andrei Sacharovo vardu ištaigingą alėją, kurioje yra Sovietų Sąjungos ambasada, jei sovietų valdžia toliau persekios Nobelio Taikos premijos laureatą ir jo žmoną, varžydama jų judėjimo laisvę. Belgijos socialinės krikščionių partijos jaunimas jau uždėjęs visas senąsias alėjos pavadinimo lenteles naujuoju akademiko Sacharovo vardu. Sovietų Sąjungos ambasada dėl to tuoj pareiškė griežtą protestą ambasados rajono savivaldybei, o taip pat ir Belgijos užsienio reikalų ministerijai, laikydama nutarimą pakeisti alėjos pavadinimą Sacharovo vardu provokaciniu veiksniu.

Iš Vašingtono tuo tarpu pranešama, kad įtakingoji Jungtinių Amerikos Valstybių mokslų akademija nutarė nutraukti bendradarbiavimo ryšius su Sovietų Sąjungos mokslų akademija dėl neleistino ir nepateisinamo sovietų elgesio su akademiku Sacharovu. Dėl to buvo tuoj nutrauktos seneniai užmegtos tos derybos dėl naujos amerikiečių ir sovietų mokslininkų sutarties tarpusavio mainų išplėtimo klausimu.

LRTV

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne ruošia lietuviškų dainų ir tautinių šokių koncertą —

TAU, TĖVYNE!

liepos 8 d. 2.30 val. po pietų

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

PROGRAMOJE: Melbourne solistai, pianistai, duetai, Melb. Vyrų Oktetas, Tautinių šokių grupė GINTARIS. Savo pastangas ir darbą jie aukoja LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS. Jūsų atsilankymas - Solidarumo ženklas kovojančiai Lietuvai. TF Atstovybė Melbourne

NAUJI LEIDINIAI

Krivulė Nr. 1 (39) gegužė, Vakarų Europos Lietuvių Sielovados žurnalas, redaguoja prel. Dr. Paulius Jatulis Romoje, gausiai iliustruota, minimas Sv. Kazimiero jubiliejus Romoje, Vyskupo Antano Deksnio Ganytojinis laiškas, Vakarų Europos religinio gyvenimo apžvalga.

Moteris, sausis - vasaris, moterų žurnalas, leidžia Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungą. Šioje laidoje Melbourne Katalikių Moterų D-jos nuotrauka prie pašventintos vėliavos, Izolda Davies rašo apie Tautinių Šokių pradininkes, gyvenančias Adelaidėje - Mariją Grėbliūnienę ir Bronę Lapsienę.

Lietuvių Dienos, vasario laida, leidėjas F. Skirius, redakcinės kolegijos lietuviškos veiklos redaguojamas mėnesinis žurnalas iš Los Angeles.

Ateitis, sausis, Ateitinių Federacijos katalikiškos orientacijos mėnesinis žurnalas, vyr. redaktorė Stasė Petersonienė.

Mind against the Wall, anglų kalba apybraižas apie lietuvių kultūrą sovietų okupacijoje, redagavo Rimvydas Šilbajoris, išleido Lietuvių Studijų Institutas Čikagoje 1983 m., psl. 180.

Baltic News, Pabaltiečių Sąjungos žurnalas, birželio laida, leidžiamas Hobarte - aukomis. Latvē tremtinė Ann Lehtmetis, 17 metų išbuvusi Sibiro vergų stovyklose, dabar Adelaidėje, pateikia žinių iš Sibiro. Daug žinių apie Viktorą Petkų, sergantį sovietiniuose kaulėjimuose, Romo Kalantos kapo nuotrauka, Lietuvių Katalikų Tikinčiųjų Teisėms Ginti komiteto nuotrauka ir nuteistieji. Įdomus straipsnis, kaip Pabaltiečiai Rusijai reikalingi, sportininkai Rusijai uždirdami aukso medalius, taip Algimantas Šalna Žiemos olimpiadoje laimėjo 7 aukso medalius, 1 sidabro ir 3 bronzos, panašiai ir kiti - latviai ir estai. Baltic News anglų kalba moksliniu tikslumu ir bešališkumu žurnalas, kurį redaguoja Algis Taškūnas, turėtume mes visi remti! Adresas: Baltic News, PO Box 272, Sandy Bay Tas. 7005.

Kun. P. Baltakis, OFM, skautininkas ir LS Brolijos vyr. dvasios vadovas, paskirtas vyskupu išeivijos lietuviams. Konsekracija įvykis rugsėjo 17, Portland, Maine, katalikų katedroje. Konsekruos pranciūsus JAV arkiv. Pio Laghi, vysk. V. Brizgys ir Portlando vysk. Ed. C. O'Leary.

RELIGINIAME GYVENIME

= Londonas. Anglas rašytojas David Yallop paskelbė knygą "In God's Name" - Vardan Dievo, - pasakoja, kad popiežius Jonas Paulius I, praslinkus 33 dienom po išrinkimo, 1978 m. rugsėjo 28 d. buvo nužudytas, Vatikano žinių agentūra tuojau redagavo, kad tai piktas išmislas. Prelatas Rebeschini, kuris 15 metų buvo vertėju Vatikane ir tuo metu buvo Vatikane vienas iš pirmųjų išgiręs apie Popiežiaus mirtį, Melbourne "The Advocate" VI. 21. rašo, kad Popiežius mirė nuo širdies atakos, o to autoritarius teigimas yra grynas išmislas. Kun. Dr. Alfonsas Savickas Adelaidės dienraštyje "The Advocate" rašo, kad tos knygos autorius hipotezė yra lygi sakytį, kad ankstesnį Australijos ministerį pirmininką Sir Harold Holt pagavo ne ryklis, bet kiniečių agentai.

= Italijoje leidžiamas "Krikščioniškosios Rusijos" studijų centro žurnalas Milane šių metų trečią numerį išimtinai paskyrė Sovietų Sąjungos sąžinės belaisviams ir paskelbė žinomų sąžinės belaisvių sąrašus, Katalikų sąžinės belaisvių sąrašą sudaro daugiausia lietuviai. Jų tarpe minimi: Edita Abrutiene, Jonas Bagdonas, Jadvyga Bieliauskienė, Arvydas Čekanavičius, Balys Gajauskas, Henrikas Jaškūnas, Mečislovas Jurevičius, Voldemaras Karaliūnas, Henrikas Klimauskas, Vytautas Lažinskas, Petras Lukoševičius, Povilas Pečeliūnas, Viktoras Petkus, Nijolė Sadūnaitė, Jonas Sadūnas, Julius Sasnauskas, Vytautas Skuodis, Algirdas Statkevičius, vyskupas Julijonas Steponavičius, kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, Antanas Terleckas ir Voveris. Sąžinės belaisvių sąrašai yra papildomi asmenų nuotraukomis, kilimo vietos, giminių adresais, arešto ir nuteisimo datomis.

= Romoje tarp daugelio kitų grupių, kurios paskutiniu laiku apilankė popiežių Joną Paulių II, ypatingo dėmesio verta didelė jaunimo grupė iš Aversos vyskupijos Pietų Italijoje. Ją sudarė 12.000 jaunu žmonių: darbininkų, moksleivių, studentų. Popiežius kreipėsi į šią katalikišką jaunimo minią ragindamas su džiaugsmu ir entuziazmu liudyti savo tikėjimą, atverti širdis Dievo malonei, sekti Kristų, stiprinti savo dvasią Kristaus žodžiu ir Jo sakramentais. Taip visa jaunystė ir visas gyvenimas taps džiaugsmingu nuotykiu, tikėjimo kelione.

= Popiežius Jonas Paulius II Šveicariją lankė birželio 12-17. Šveicarija Europos viduryje daug mažesnė už Lietuvą, jos plotas 41.293 kv. km, tai mažiau negu du trečdaliai dabartinio Lietuvos ploto, bet ten gyvena 6.436.000 žmonių, kurių 49% yra katalikai, 48% priklauso įvairiom protestantų bendruomenėm ir 3% kitom religijom. Šveicarij 65% kalba vokiškai, 20% prancūziškai, 10% itališkai ir 1% senąja latinų kalba, kuri dar kitaip vadinama retoromanų kalba. Šveicarijos konfederaciją sudaro 20 kantonų, savarankiškai besitvarkančios valstybės kultūros ir auklėjimo srityse. Katalikai, kaip ir Lietuvoje, turi šešias vyskupijas, bet jos tiesioginiai priklauso nuo Romos, nes nėra nė vienos arkivyskupijos, nėra nei bažnytinės provincijos. Parapijose dirba 4.110 kunigų, vienuolių brolių yra 370, seserų vienuolių yra daugiau negu 10.000 Kandidatų į kunigus, besimokančių kunigų seminarijose yra 218. Prieš II pasaulinį karą Šveicarijos Šv. Kryžiaus vienuolių buvo įstojusios 75 lietuvaitės, dauguma jų ir šiandien ten vienuolynuose tebegyvena.

I Š M Ū S Ū P A R A P I J Ū

MELBOURNAS

Gvyvojo Rožančiaus nariai liepos mėnesį meldžiasi, kad lietuviai suauktų savo šventųjų paskelbimo, ypač arkiv. Jurgio Matulaičio ir arkiv. Teofilio Matulionio.

Pietų Australijos Port Pirie vyskupas Dr. Francis Peter De Campo, dėkodamas autoriui už disertacijos knygą apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios persekiojimus ir rezistenciją, Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios atsiuntė \$ 50. Tai pati pirmoji aukta iš australų vyskupų tarpo dėl Lietuvos Bažnyčios.

Jonas Petras Kedys, "News Digest International" Redaktorių apsilankė redakcijoj ir su "Tėviškės Aidu" ekspeditoriais buvo kartu atšvestos jo vardinės prie kavos puodelio ir pyragaičių.

Mečys Bumblys pirmosios mirties metinėse prisimintas lietuviškoms pamaldoms birželio 24 d. ir po jų buvo pašventintas Springvale kapinėse paminklas, kurį pastatė žmona Sofija. Paminklas dailiu lietuvišku įrašu ir religiniais ženklais patraukia visų akį. Dar su bičiuliais pasimeldus, S. Bumblienė jiems suruošė pietus.

Agnė Lukšytė - Meiliūnienė Tėviškės Aidus parėmė \$ 60 aukta. ALK Federacijos Valdyba jai nuosirdžiai dėkoja.

AUSTRALIJA IR NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Sventenybė **popiežius** Jonas Paulius II liepos mėn MA nariams skyrė sekančias intencijas:

b e n d r a j a - kad teisingumas būtų evangelizacijos darbo sudėtinė dalis;

m i s i j ū - badas pasaulyje.

Trumpas rytmietinis aukojimas — **Visa aukuoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus širdie!**

EVANGELIZACIJA IR TEISINGUMAS

Ką reiškia evangelizacija? - Kartą popiežius Paulius VI pareiškė: "Evangelizacija yra sudėtinga ir dinamiška realybė. Ji nereiškia tą patį Apreiškimo paskelbimą tiems, kurie apie jį nieko nežino. Tai reiškia daug daugiau: gerosios naujienos pristatymą kiekvienam žmonių sektoriui ir jos perkeitimą iš vidaus, kad Evangelijos įtakoje sukurtų naują žmoniją."

Evangelizacija yra Bažnyčiai suteikta malonė ir ji yra jos pašaukimas. Čia kalbant apie Bažnyčią turime omenyje ne vien tik jos

Pumputienė Regina gavo telegramą iš Lietuvos, mirus jos mamai Joanai. Už jos vėlę pas mus buvo aukojamos šv. Mišios.

Kun. Juozas Petrauskas, Šv. Dvasios parapijos Thornbury klebonas, savo parapijos biuletenyje anglų ir italų kalbomis su nuotrauka paminėjo kun. Sigitą Tamkevičių, skaudžiai nubaustą Lietuvoje už religijos mokymą ir kviečia parapijiečius maldaui už jį ir visus persekiojamos lietuvių ir įkalinutų sovietų Rusijos koncentracijos lageriuose.

Pavergtųjų Tautų Viktorijos Taryba praneša, kad Pavergtųjų Tautų savaitė minima liepos 20 d.: prėmimu Lietuvių Namuose, 50 Errol St. North Melbourne, 6.30 val., ir Ekumeninėm pamaldom liepos 22 d. 2.30 val. St. Patrick katalikų katedroje ir po pamaldų procesija prie Parlamento rūmų. Visus lietuvius kviečia kuo gausiau dalyvauti, mergaitės ir moterys prašomos pasipuošti tautiniiais rūbais. Ekumeninėse pamaldose dalyvaus Melbourne arkivyskupas Dr. Little.

Džiugo Skautų Tunto Štabas nutarė iš ruošiamo liepos 14 d. baliaus galimo pelno \$ 100 paskirti **Jaunimo Sąjungos** biuleteniui "Jau žinios", kuris pradėsiamas spausdinti ofsetu. Taip jaunimas remia jaunimą!

hierarchiją, bet ir visą Dievo tautą. "Visa Bažnyčia yra misijonieriška ir evangelizacijos darbas yra Dievo tautos pagrindinis uždavinys.

Krikščioniškos tiesos turi būti skelbiamos visoj pilnumoj. Betgi teisingumas nėra evangelizacijos centras, bet vis dėlto, pagal vyskupų sinodą, kuris vyko 1971 metais, evangelizacija turi apimti ir teisingumą. Sinodo pareiškimas yra toks: "Bažnyčia gavo įpareigojimą iš Kristaus skelbti Evangeliją. Tai reiškia, kad žmonės nusigręžtų nuo nuodėmės, mylėti Dievą ir visus žmones laikyti broliais, tuo pačiu reikalaujant pasaulyje teisingumo. Kiekvienas žmogus turi būti teisingas ir respektuojas kito žmogaus teises. Pats Kristus primygtinai reikalavo iš apaštalų didesnio teisingumo negu Rašto žinovų ir pariziejų (Mt VI, 1-6), nes teisingumas kyla iš meilės ir siekia toliau negu šaltas įstatymų užlaikymas. Skelbdamas Evangeliją misijonierius turi kalbėti tiksliai ir aiškiai apie teisingumą taip, kaip šv. Jonas Krikštytojas, kviesdamas savo klausytojus Pajordanėje, reikalavo įvykdyti teisingumą."

Tą patį Viešpats reikalavo ir savo Kalno pamokslė.

Kun. S. Gaidelis, SJ

DLK Vytenio Šaulių kuopa maloniai kviečia visus tautiečius į rengiamą šaulių šventės

BALIŪ

liepos 7 d., šeštadienį, 6.30 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Bus įdomi programa, vakarienė, loterija. Gros Melbourne Jaunimo kapela.

Įėjimas \$ 8, įskaitant vakarienę, asmeniui.

Valdyba

ADELAIDĖ

PENSININKŲ BENDRYSTĖ

Bene sėkmingiausia šiandien pasidarė pensininkų sąjunga. Birželio 21 d. Lietuvių Namuose pensininkai turėjo pietus su programa. Trys ilgi stalai ištiesti per visą Lietuvių Namų salę. Susėdo pietums apie 100 žmonių. Pietus pradėjo pensininkų pirm. K. Kaminskas poetišku žodžiu. Juos pravesti pakvietė V. Vosylių. Jis paprašė sveiči kunigą Pr. Vaserį palaiminti stalus. Sveičias ne tik palaimino stalus, bet ir pasiūlė tostą už Adelaidės pensininkų sąjudį. Taip prie šampano stiklų skambėjo ilgiausiu metu, vallo! Pietūs buvo puikiai pagaminti. Kaip paprastai prie pietų buvo servuojamas vynas. Pirmųjų užkandžių Klaudija Vanagienė paskaitė porą Bernardo Brazdžionio eilėraščių. Pasistiprinus šiltais patiekalais, E. Dainienė padėklamavo savo kūrybos apie pensininkus. Pietų pravedėjas V. Vosylius surietė porą pasakėlių. Bene gražiausiai pasirodė moterų sekstetas - A. Urnevičienė, K. Vanagienė, J. Šerelienė, J. Maželienė, A. Kaminskienė, N. Umerienė. Kun. Dr. A. Savickas palydėjo sekstetą pianinu. Jis paaikšino ir seksteto dainas. Dainavo D. Andriulio Ateisui, Punsko dainą Gintaro kraštas ir Klausyk širdies. Dainos skambėjo šiltai ir nuotaikingai. Publika prašė dar pakartoti.

Pietų pravedėjas V. Vosylius paminėjo, kad birželis turi mūsų tautai ir skaudžių įvykių. Čia jis suminėjo išvežimus, karo pradžią, parizanų kovas ir pakvietė visus malda prisiminti žuvusiuosius. Taip kunigas pravedė maldą.

Juozas Stepanas kalbėjo apie senesnio amžiaus ypatybes. Jis rado, kad yra šviesių dienų ir vyresniame amžiuje.

Pasigardžiauvė skaniais pyragais ir kava, pensininkai užbaigė pietus. **Pirmininkas K. Kaminskas** visiems padėjo už dalyvavimą ir dar pridėjo savo poetišką žodį.

Pietūs prasidėjo 1 val. ir baigėsi apie 4 val. Saulutė jau slinko vakarop ir minėjo pensininkų amžių.

Pensininkai čia sutarę tokiam pobūviui rinktis kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį. pv.

Visuomenininko \$ 500 premija, kurios mecenatas yra čikagietis kun. dr. Juozas Prunskis, gegužės 30 d. paskirta kun. Kazimierui Pugeviciui, Religinės Šalpos ir Lietuvių informacijos centro vadovui Brooklyne, NY. Premiją jam paskyrė vertintojų komisija - dr. J. Meškauskas, dr. P. Kisielius, adv. A. Domanskis, B. Polikaitis ir G. Meiluvienė.

Džiugo Tuntas

Tuntininkė vyr. skautininkė Danutė Čižauskienė Tunto Štabo posėdį sušaukė Parapijos Namuose pas Tunto Dvasios vadovą s. kun. Pr. Dauknį. Tuntininkei pirmininkaujant, draugininkai ir draugininkės pateikė savo darbų apyskaitą, kaip ruošiamos programos sueigų metu ir kas numatoma atlikti artimiausiu metu. Platesnius pranešimus apie Jūrų budžius pateikė Petras Kružas ir Stasys Eimutis. Skautininkų Ramovės pirmininkė s. Jonė Zitkevičienė išskėlė Skautų Židinio organizavimą ir pamaldas už mirusius skautininkus rugsėjo 1 d. Apie Egzilius skautus pranešimą pateikė v.s. Henrikas Antanaitis, o Tėvų Komiteto pirmininkas s. Narcizas Ramanauskas apie Skautų baliaus pasiruošimo darbus, kuris vyks Lietuvių Namuose liepos 14 d. vakare ir pažadėjo vadovams atspausdinti ant savo kompiuterio visų skautų sąrašus su detalėmis. Yra gauta oficiali aukų pakvitavimų knygutė, kas mūsų tautai aukos, to aukta bus atleidžiama nuo valdžios takso mokėjimo. Algis Simkus savo draugovėje turi 18 skautų, sueigos gerai lankomos. Dar prie kavutės buvo aptarta ir daugiau skautiškų reikalų. Sekantis Štabo posėdis bus rugpiūčio 14 d. Štabas dar dėkoja Grincevičių firmai "Aldona" - computer service už \$ 80 dovaną tautai. PD

MELBOURNAS

METRAŠCIO PRISTATYMAS

Apylinkės Valdyba praneša, kad Australijos Lietuvių Metraščio pristatymas įvyks Lietuvių Namuose liepos 8 d., sekmadienį, pasibaigus Tautos Fondo ruošiamam "Tau, Tėvyne" koncertui. Pristatymam atvyksta iš Sydnejaus ALB Krašto Valdybos pirm. V. Bukevičius, iš Adelaidės - Metraščio redaktorius V. Baltutis.

Vatikane 4 dienas posėdžiauja Po piežiaus Mokslų Akademijos studijų grupė, kaip greičiau išgelbėti žmones nuo raupsų ligos.

"Džiugo" Tuntas ruošia tradicinį skautų

BALIŪ

liepos 14 d., šeštadienį, 7 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

- Gros geras orkestras
- Užkandžiai
- Puiki karšta vakarienė

Stalų užsakymus priima: Zigmas Jokubaitis, tel. 848 7754, Narcizas Ramanauskas, tel. 877 4570.

Kaina \$ 12, pensininkams ir studentams \$ 10.

Laukiame visų lietuvių iš Melbourne ir apylinkių!

CANBERRA

TREMIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 14 d. per 2 XX lietuvišką radijo pusvalandį vedėjas J. Kovalskis davė ta proga trumpą apžvalgą tų tragikų įvykių anglų kalba ir pritaikintos muzikos bei vokalinių išpildymų.

Šeštadienį, birželio 16 d. vietos dienraštis "The Canberra Times" atspausdino Australijos Valst. Universiteto akademikų R. Miller ir J. Eddy laišką. Vertimas sutrumpinai: "Šiais laikais visokių taikos mylėtojų ir demonstrantų nuomone abi galybės (USA ir USSR) yra lygiai grėsmingos, tačiau, 43 metams praėjus nuo tūkstančių Lietuvos, Latvijos, Estijos gyventojų trėmimų ir tų šalių prijungimo prie Sovietų Rusijos, matyti didelis skirtumas tarp tų valstybių.

Baltijos respublikų žmonės dar ir dabar neša jiems uždėtą jungą ir tie, kurie bando reikštis tautiniai ar religiniai, atsiranda kalėjime ar trėmime. Mes Australijoje išreikšim bent užuojautą savo draugams pabaltiečiams, kai jie prisimena šiuos liūdnuosius įvykius jų tėvynės istorijos bėgyje".

Sekmadienį, birželio 17 d., Baltų Komiteto surengtas Trėmimų minėjimas pradėtas pamaldomis St. Peter's liuteronų bažnyčioje. Pamaldas laikė ir progai pritaikintą pamokslą sakė pastor K. Hartmann. Giedojimo visų šių tautybių chorai. Iš lietuvių pusės V. Šimkaus grupė pagiedojo "Tėve mūsų" ir "Sanctus".

Po pietų 2 val. iškilmingas minėjimas Lietuvių klubo salėje, dalyvavo daug pabaltiečių ir svečių australų politikų, universiteto profesorai, Keston College darbuotojai, kunigai.

Baltų Komiteto pirm. A. Balsys atidarė minėjimą Australijos himnu ir tarė žodį apie šio minėjimo reikšmę, palydint gedulingai muzikai minute prisiminti mirusieji.

Kalbėjo Dr. R. Withycombe Keston College vardu, Dr. R. Miller Valst. Universiteto vardu tema "Sovietų politika tautybių ir Baltijos tautų atžvilgiu".

Apylinkės pirm. Dr. A. Stepanas paprašė susirinkusius pasirašyti petiją įkalinti kunigų ir kitų politikų kalinių reikalu.

Buvo rodomas video dokumentinis filmas "Mano Latvija", kuriame daug surinktos vaizdinės medžiagos apie klastingą Sovietų Rusijos elgesį, užgrobiančią nepriklausomą valstybę ir to pasėkmės - trėmimai ir persekiojimai.

Latvių solistas Janis Dzelde padainavo "Gimtinė" ir "Vėliava", palydint pianinu.

Dr. K. Kemežys paskaitė Sibiro lietuvių tremtyje sukurtas maldas.

Trėmimų minėjimas užbaigtas Pa baltijos valstybių himnais ir dar valandėlė kita praleista prie kavos su atsilankiusiais ir garbės svečiais.

Tenka pastebėti, kad vis daugiau pritraukiama žymių australų ir įtakingų svečių į mūsų minėjimus. Tai *didėle dalimi dėka A. Balsio*, turinčio plačias pažintis pastangų, kuris nors ir ligoninėje bebūdamas, pasistengė atvykti ir padėt praveisti šį gerai pavykusį mūsų liūdno istorijos laikotarpio paminėjimą.

km

RELIGINĖ ŠALPA

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios gautos aukos per Lietuvos Bažnyčios reikalams įgaliojimą Pertho P. Plučą. Aukojo: \$ 35 M. Lingienė, \$ 25 S. Kuzmickas, po \$ 20 A. Čižeika, A. Kateiva, po \$ 10 J. Babaiskas, A. Balakauskas, V. Cibulskis, J. Čyžas, M. Jakomas, V. Kasputis, P. Plučas, J. V. Repševičiai, V. Skrolas, po \$ 5 K. Butkus, B. Butkys, Dzemonas, A. Klimaitis, A. Lingė, J. O. Liutikai, A. Mieliauskas, J. R. Pasčekai, J. Petrukėnas, V. B. Radzivanai, E. Stankevičius, B. Steckis, kiti po mažiau. Viso \$ 261.

Visiems aukojusiems ir aukų rinkėjui nuoširdžiai dėkoju.

A. Bakaitis
Vajaus Iždininkas

SYDNEJUS

KVIEČIAME

Sutherland Shire savivaldybė rengia šio rajono pensininkų ir jų organizacijų bei sodybų Meno festivalį liepos 10-11-12 dienomis nuo 10 val. iki 4 val. po pietų Entertainment Centre, Eaton St., Sutherland.

Festivalį ketina atidaryti Mrs. Jill Wran (NSW premjero žmona) liepos 10 d. 11 val. Kaip ir ankstesniais metais Sydnejaus Lietuvių Sodybos Engadine gyventojai *sparčiai ruošiasi šiam festivaliui*. Kviečiame Sydnejaus ir apylinkių lietuvius paremti mūsų pastangas, o moteris prisidėti savo rankdarbiais (paskutinių 12 mėnesių darbais). - parodai ar pardavimui, taip pat tautiniais išdirbiniais, dekoracijomis. Kviečiame aplankyti Sodybos lietuvišką parodą, pasigėrėti mūsų ir kitų pensininkų menu bei rankdarbiais ir pabendrauti su bičiuliais. Įėjimas nemokamas. Užkandžiai vietoje: arbata, kava ir

biskvita 50 c., sumuštinis, pyragaitis, arbata, kava \$ 1.

PROGRAMOJE: dainos, jaunimo choras, etniniai šokiai. St. Patrick's orkestras, muzikos kapela, humoras, mados, vyno ir sūrio ragavimas, įvairi informacija pensininkams ir *proga laimėti loterijoje 2 asmenims atostogas pajūryje*.

VAŽIUOTI traukiniu nuo Redfern Central stoties Illawarra Line - Cronulla arba Waterfall traukiniais. Išlipus Sutherland stoty ketletą minučių pėsčiam iki Entertainment Centre, Eaton St. Kviečiame ir laukiame.

Sodybiečiai ir SLMSG Draugijos Valdyba

SKAUTŲ BIČIULIAMS

Steigiamas Skautų Židiny. Melbourne Skautininkų Ramovės nariai jau keliose sueigose svarstė pasiūlymą atgaivinti kitados gražiai veikusį Skautų Židinį. Visi, norintieji burtis į Židinį, prašomi skubiai pranešti skautininkei Jonei Žitkevičienei, tel. 370 5201. Židinio tikslas suburti buvusius židniečius, taip pat aktyviai nepasireiškančius skautininkus, skautus vyčius, skautus, visus prijauniančius skautų veiklai, skautų tėvelius, kad Skautų Šūkis: Dievui, Tėvynei ir Artimui, taip pat ir Skautų Įstatai rastų visuose atgarsio. Remsime mūsų Džiugo Tuntą, atnaujinsim broliškus, seseriškus ryšius. Budėkime!

Skautininkų Ramovės Valdyba

Krepšinis

Melbourno Varpo veteranai neseniai pradėjo lošti žiemos sezono Park Orchard ketvirtadienio vakarais.

Varpas - Yarra Valley 43-23. Prie šio žaidėjai gal buvo jaunesni ir greitesni, bet Varpo veteranai "plantesni", priešas negalėjo prasiveržti dėl gynimo. Taškus pelnė: V. Levickis 14, P. Krikščiūnas 14, A. Skimbirauskas 9, K. Ross 4, R. Muceniekas 2.

Varpas - Penguins 63-20. Veteranai vėl turėjo lengvą pergalę. Seniausias veteranas Levickis suomet 28 taškus, Krikščiūnas 13, Skimbirauskas 6, Liubinas 6, Ross 4, Muceniekas 4. A.S.

AUKOS

TAUTOS FONDUI

Melbourne Trėmimų minėjimo proga Lietuvos laisvės kovai remti aukojo: \$ 100 F. Gužas, po \$ 20 K. Lynikas, L. Bučelis, J. Jasulaitis, V. Sivickas, V. Stagis, R. Semetas, \$ 15 St. Pažereckienė, po \$ 10 A. E. Bakaičiai, V. Čižauskas, A. Griekėlienė, R. Jurevičius, V. Kasperaitis, J. Kedys iš Sydney, Alf. Kontvainis, Dr. J. Kunca, V. Laickas, A. Lastas, P. G. Lazutka, J. Leknius, P. Mažylius, V. Miliauskas, P. Morkūnas, P. Naujokaitis, Irena O'Dwyer, J. Prancūkas, Z. Prašmutaitė, A. Ramanaukas, Z. Raudys, J. V. Rekešiai, Vl. Savickas, S. Savickienė, Pr. Šaulys, P. Valonis, NN, \$ 6 Alg. Rahdon, po \$ 5 Pov. Baltutis, Genė Baltutytė, A. V. Baltrukoniai, Pr. Binkus, J. Bruožis, Cerakavičius, V. Danius, V. Jakutis, S. Jeršovas, J. Petraitis, K. Prašmutas, R. Rakūnienė, A. Savickas, St. Stropus, St. Šiuškus, Pr. Svambarys, P. Vaičaitis, Aldona Vyšniauskienė, Alg. Žilinskas, Jonė Žitkevičienė, kiti po mažiau, viso \$ 652.50.

Geelongo lietuviai aukojo: po \$ 5 V. Aukštėjus, A. Miliauskas, A. Obeliūnas, kiti po mažiau, viso \$ 19.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo Atstovybė Melb.

MELBOURNAS

PENSININKAMS

Liepos 3 d. pirmąjį mėn. antradienį 12 val. Lietuvių Namuose visi nariai maloniai prašomi gausiai atsilankyti į susirinkimą, kuriame bus elektroninių vargonų koncertas. Po koncerto, pranešimų bei draugiškų pasiūlymų, V-bos narė L. Petrusėvičienė su ponijų pagalba iškeps skanius blynelius. Tad ligi pasimatymo. Klubo baras bus atidarytas.

Melb. Liet. Pensininkų Organ. V-ba

LIETUVIŲ RADIOJO

VALANDELES

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmd. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE kiekvieną ketvirtadienį 5.30 - 6 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad. - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION, PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.